

ПО-ТРЕ-СНО СВЕ-ДО-ЧЕ-ЊЕ ЗА-ГРЕ-БАЧ-КОГ ПРО-ФЕ-СО-РА И ЕКС-ПЕР-ТА УН
СВЕ-ТО-ЗА-РА ЛИ-ВА-ДЕ О СПРО-ВО-ЂЕ-ЊУ ХР-ВАТ-СКОГ ДР-ЖАВ-НОГ
ПРО-ГРА-МА У СРП-СКОЈ КРА-ЈИ-НИ КО-ЈЕ ТРА-ЈЕ (1)

Хладна ништитељска рачуница

У до-пи-су ди-пло-мат-ским пред-став-ни-ци-ма у За-гре-бу и вла-да-ма свих чла-ни-ца
ЕУ, углед-ни на-уч-ник упо-зо-ра-ва на раз-ме-ре, тра-ја-ње и мрач-ну си-сте-ма-тич-ност
ан-ти-срп-ских зло-чи-на чак и деценију на-кон пре-стан-ка ра-та. Реч је о „нај-ве-ћем
ет-нич-ком чи-шће-њу ко-је икад игдје из-вр-ше-но”. Ни-су на-пад-ну-ти са-мо љу-ди,
њи-хо-ви жи-во-ти и имо-ви-на, не-го и то-по-но-ма-сти-ка, оно-ма-сти-ка, кул-ту-ра и
фал-си-фи-ко-ва-на је исто-ри-ја у до-сад не-за-бе-ле-же-ном оби-му

Пи-ше: проф. др Све-то-зар Ли-ва-да

Ва-ша Ек-се-лен-ци-ја,

Пи-шем Вам овај ед-ме-мо-ар-до-сје и сва-кој чла-ни-ци ЕУ из спо-знај-не ну-жде. Да то не учи-ним, из-дао бих Исти-ну и све ци-ви-ли-за-циј-ске ври-јед-но-сти, као свје-док вре-ме-на. Же-лим да свје-до-чим о на-мјер-ном, не-ка-жње-ном по-ви-је-сном зло-чи-ну.

По обра-зо-ва-њу сам фи-ло-зоф и хи-сто-ри-чар, а по прак-си ру-рал-ни со-ци-о-лог ем-пи-ри-чар, пра-тио сам зло-чин уз *in status nascendi*, као ху-ма-ни-та-рац екс-перт у УН. Сма-трам се оспо-со-бље-ним крун-ским свје-до-ком.

Хр-ват-ски ин-те-грал-ни на-ци-о-на-ли-стич-ки по-крет ХДЗ-а ре-а-ги-рао је ре-бел-ски на ру-рал-ни по-крет Ср-ба ко-лек-тив-ном крив-њом Ср-ба и не-ка-жње-ном од-ма-здом. (...) Ха-шки суд овај по-сту-пак у ту-жби оцје-њу-је с пра-вом као „удру-жи-ва-ње у зло-чи-нач-ки пот-хват”.

ТАК-СА-ТИВ-НО О НЕ-КА-ЖЊЕ-НОМ ЗЛО-ЧИ-НУ

- Ет-нич-ки је очи-шће-но пре-ко по-ла ми-ли-о-на Ср-ба та-ко ра-ди-кал-но да су оста-ли без ели-те и би-о-ло-шке ре-про-дук-ци-је, те без свих ин-сти-ту-ци-ја, осим ре-ду-ци-ра-не Пра-во-слав-не цр-кве (при-лог: књи-га *Ет-нич-ко чи-шће-ње зло-чин сто-ље-ћа*).
- Не-ко-ли-ко ти-су-ћа ци-ви-ла је уби-је-но не-ка-жње-но (при-лог: *Спи-сак уби-је-них у Си-ску* и *Спи-сак не-ста-лих 3.500 Ср-ба*).
- Из гра-до-ва, гдје ни-је би-ло ра-та, отје-ра-но је пре-ко 124.000 Ср-ба и оте-то 25.000

стам-бе-них је-ди-ни-ца. Не-ка-жње-но. (При-лог: ста-ти-стич-ки по-ка-за-те-љи.)

- У гра-до-ви-ма је ми-ни-ра-но 10.000 обје-ка-та Ср-ба, а по-не-гдје са цје-лим по-ро-ди-ца-ма у њи-ма. Не-ка-жње-но. Са-мо у Спли-ту је де-ло-жи-ра-но 10.000 ста-нов-ни-ка.

- Уни-ште-но је пре-ко 3.000 мо-ну-ме-на-та и оби-љеж-ја на те-му ан-ти-фа-ши-зма, ме-ђу ко-ји-ма и нај-ве-ћа дје-ла умјет-ни-ка чи-је су ма-ке-те у со-вјет-ским му-зе-ји-ма.

- Уни-ште-ни су сви за-вич-ајни му-зе-ји Ср-ба, укљу-чу-ју-ћи и за-ви-чај-ни Му-зеј Ни-ко-ле Те-сле, ЗАВ-НОХ-а и Му-зеј пра-во-сла-вља у За-гре-бу.

- Спа-ље-но је или на дру-ги на-чин уни-ште-но сто-ти-не ти-су-ћа књи-га и цје-ле би-бли-о-те-ке срп-ске про-ви-ни-јен-ци-је и дру-гих ауто-ра, Му-сли-ма-на, Жи-до-ва, ан-ти-фа-ши-ста (ви-дје-ти при-лог те-мат-ског бро-ја ча-со-пи-са *Про-свје-та* „Кул-ту-ро-цид – књи-го-цид”), и све је то учи-ње-но по упу-ти-ма Ми-ни-стар-ства про-свје-те Хр-ват-ске (ви-дје-ти ре-ак-ци-ју 42 јав-на рад-ни-ка и шут-њу над-ле-жних ин-сти-ту-ци-ја, што зна-чи да др-жа-ва сто-ји иза зло-чи-на).

- Преименовано је и пре-кр-ште-но де-се-ти-не ти-су-ћа Ср-ба у Хр-ва-те, по-себ-но школ-ске дје-це. Не-ка-жње-но.

- У све-му то-ме зду-шно је уче-ство-ва-ла Ка-то-лич-ка цр-ква у Хр-ват-ској, из чи-јих дво-ри-шта про-ви-ру-је нео-фа-ши-зам–уста-штво и ап-сурд-но пе-не-три-ра-ње у по-ли-тич-ки жи-вот ла-ич-ке др-жа-ве.

- До-ка-за-не убо-ји-це пра-во-су-ђе фе-ти-ши-зи-ра, а дру-штво ча-сти свим по-ча-сти-ма и фи-нан-сиј-ским си-не-ку-ра-ма. Исто-вре-ме-но, крун-ски свје-до-ци би-ва-ју уби-ја-ни и про-го-ње-ни. Не-ка-жње-но.

- Оза-ко-ње-на је „пљач-ка сто-ље-ћа” пре-твор-бом дру-штве-ног вла-сни-штва у при-ват-но. Не-ка-жње-но.
- Бли-зу по-ла ми-ли-о-на ак-тив-них кон-ти-ге-на-та због про-це-са де-ин-ду-стри-ја-ли-за-ци-је и пре-твор-бе из-ван је про-це-са ра-да.
- Све то има за по-сље-ди-цу га-ло-пи-ра-ју-ће си-ро-ма-ше-ње и би-о-ло-шко сла-бље-ње срп-ског де-мо-граф-ског ста-бла. На при-мјер, оте-тих 40 ми-ро-ви-на по-го-ди-ло је ге-не-ра-ци-је уми-ро-вље-ни-ка да прак-тич-но уми-ру 3,5 го-ди-на ра-ни-је у истим ге-не-ра-ци-ја-ма, а они чи-не ско-ро че-твр-ти-ну ста-нов-ни-ка.

ФЕ-НО-МЕ-НО-ЛО-ГИ-ЈА ЗЛА

Као илу-стра-ци-ју за бес-при-мјер-но ет-нич-ко чи-шће-ње, ис-ти-чем: да ни-је би-ло ме-ха-нич-ког за-ди-ра-ња у срп-ски кор-пус за ври-је-ме НДХ 1941-1945. и у гра-ђан-ском ра-ту 1990-1995, Ср-ба би да-нас у Хр-ват-ској, пре-ма ег-закт-ној ра-чу-ни-ци, би-ло бар 1,5 ми-ли-о-на. А при-сут-но их је, прак-тич-но, све-га 180.000, што зна-чи ма-ње не-го што је по-пи-са-но и 2001. го-ди-не, јер су оста-ле кр-ње по-ро-ди-це у по-од-ма-клој до-би и не-ма би-о-ло-шке ре-про-дук-ци-је.

Стра-те-ги-ја Туђ-ма-на би-ла је до-го-во-ре-на са хер-це-го-вач-ким фра-три-ма са Ши-ро-ког Бри-је-га да се лу-стри-ра-ју Ср-би, а не ко-му-ни-сти. Туђ-ман је по-ла-зио од тврд-ње да је ге-но-цид ко-ри-стан чин за по-пра-вља-ње по-ви-је-сти (ви-дје-ти ци-тат у до-ста-вље-ном при-ло-гу), да су Ср-би ре-ме-ти-лач-ки фак-тор, да у ства-ра-њу др-жа-ве не мо-же са стра-не Хр-ва-та би-ти зло-чи-на. Ра-си-стич-ком из-ја-вом да је „сре-тан да му же-на ни-је Срп-ки-ња или Жи-дов-ка” и ге-бел-сов-ском про-па-ган-дом по-кре-нуо је кла-сич-ни ет-но-бан-ди-ти-зам са оби-љем фал-си-фи-ка-та, по-пут оних да су Ср-би би-о-ло-шки де-фект-ни, да су мје-шо-ви-ти бра-ко-ви де-фи-ци-јент-ни, да

Ср-би има-ју хро-мо-зом ма-ње, у шта је укљу-че-но око 60 стиг-ма-ти-зу-ју-ћих пој-мо-ва из по-ви-је-сног про-го-на Жи-до-ва. Та-ко је на-стао по-крет „кр-ви и тла” и сви су ет-ни-ци-те-ти ре-ду-ци-ра-ни на ми-ни-мум, а срп-ски кор-пус је би-о-ло-шки ма-са-кри-ран. Да-кле, спро-ве-де-но је **нај** **ве** **ће** **ет** **нич** **ко** **чи** **шће** **не** **ко** **је** **икад** **игдје** **из** **вр** **ше** **но**, **јер** **је** **на** **пад** **ну** **та** **то** **по** **но** **ма** **сти** **ка**, **оно** **ма** **сти** **ка**, **кул** **ту** **ра** **и** **из** **вр** **ше** **на** **фал** **си** **фи** **ка** **ци** **ја** **хи** **сто** **ри** **је**

Сво-јом иде-о-ло-ги-јом „из-ми-ре-ња уста-ша и пар-ти-за-на” Туђ-ман је хтио за-жи-вје-ти те-зе Мак-са Лу-бу-ри-ћа, јед-ног од нај-ве-ћих ко-ља-ча НДХ и осни-ва-ча кон-цен-тра-ци-о-ног ло-го-ра у Ја-се-нов-цу. Хтио је про-ши-ри-ти Хр-ват-ску у гра-ни-це не-ка-да-шње „Ба-но-ви-не” и ство-ри-ти па-ра-др-жа-ву „Хер-цег Бо-сну”. Ср-би су од не-кад кон-сти-ту-тив-ног на-ро-да по-ста-ли ма-њи-на, што је прак-тич-но зна-чи-ло да су ма-ње љу-ди, па су не-ка-жње-но пљач-ка-ни, уби-ја-ни и про-го-ње-ни.

КА-ТА-СТРО-ФАЛ-НА ДЕ-СТРУК-ЦИ-ЈА

У ру-рал-ним зо-на-ма њи-хо-ва над-град-ња, ку-ће, ста-но-ви, при-вред-ни објек-ти, ин-сти-ту-ци-је и ин-фра-струк-ту-ра до те-ме-ља су уни-ште-ни или за-по-сјед-ну-ти од жр-та-ва исте ма-три-це ра-та, до-се-ље-них Хр-ва-та из Бо-сне. Та-ко је уни-ште-но пре-ко 24.000 стам-бе-них обје-ка-та и пре-ко 13.000 при-вред-них (ви-дје-ти та-бе-лу ем-пи-риј-ске про-вје-ре). Тај про-цес уни-ште-ња још уви-јек тра-је при-род-ним де-струк-ци-ја-ма или на-мјер-ним ра-за-ра-њем. Уни-штен је цје-ло-куп-ни сточ-ни фонд Ср-ба, сав ин-вен-тар ра-да, сви енер-ген-ти и све ин-сти-ту-ци-је да се не мо-гу и не-ма-ју гдје вра-ти-ти. Све је то те-кло не-ка-жње-но. Ра-ди из-мје-не ет-нич-ког са-ста-ва жр-тве исте ма-три-це ра-та се су-ко-бља-ва-ју ло-ги-ком „за-ва-ди па вла-дај”. Ср-би би-ва-ју ли-ше-ни по-сје-да про-тив сво-је во-ље и нај-че-шће без ика-квог зна-ња о то-ме. Сва је ле-ги-сла-ти-ва, чак и кад је нор-мал-на, под-ло-жна при-мје-ни узур-па-тив-ног пра-ва, ис-кљу-чи-во ка-да је о Ср-би-ма ри-јеч. Та-ко, ве-ћи-на зло-чи-на је фак-тич-ки оза-ко-ње-на. У 1.107 на-се-ља гдје су Ср-би би-ли ве-ћи-на, на-се-ља су или не-ста-ла и по-ста-ла се-ла ко-ја то ни-су, или су бо-љи објек-ти за-по-сјед-ну-ти.

Тра-гич-но је да је де-струк-ци-ја ка-та-стро-фал-но ра-за-ра-ју-ћа. На при-мјер, по-сје-че-на су сва пле-ме-ни-та ста-бла ора-ха, ли-пе, тре-шње, ду-да, ја-се-на, ја-во-ра, а не-ри-јет-ко и хра-ста, и то би-ло за огри-јев, би-ло као гра-ђа, или са-мо ра-ди уни-ште-ња. Сје-ку се узур-па-тив-но при-ват-ни га-је-ви до раз-мје-ра еко-ло-шке ка-та-стро-фе. Не-ка-жње-но. Ко-њи-ма су сје-кли те-ти-ве, уби-ја-ли сит-но-зу-бу сто-ку, око три го-ди-не ни-је би-ло ни врап-ца у срп-ским кра-је-ви-ма. Воћ-ња-ци и ви-но-гра-ди су уни-шта-ва-ни, пре-о-ра-не су ме-ђе, а на мно-гим про-сто-ри-ма из-вр-ше-на је ра-ам-бу-ла-ци-ја ка-та-стра. Не-ка-жње-но. Све је то чи-ње-но у функ-ци-ји спре-ча-ва-ња по-врат-ка Ср-ба, да им се оду-зме за-ви-чај, др-жа-вљан-ство и раз-би-ју по-ро-ди-це. Вр-ше-не су ужа-са-ва-ју-ће при-јет-ње, јав-ни ма-са-кри, уцје-не, не-по-треб-не ад-ми-ни-стра-тив-не пре-пре-ке у прав-цу оте-жа-ва-ња по-врат-ка. Не-ки су уби-ја-ни, не-ка-жње-но, не-ки ка-жња-ва-ни за убра-ну сво-ју соп-стве-ну воћ-ку, за гу-тљај во-де из свог бу-на-ра, а не-ки су умр-ли ис-пред сво-је соп-стве-не ку-ће у ша-то-ри-ма UNHCR-а. Не-ки су не-пра-вич-но осу-ђе-ни, у прав-но ин-ва-лид-ним по-ступ-ци-ма, а око 4.000 је на Ин-тер-по-ло-вим по-тјер-ни-ца-ма, под оп-ту-жбом да су рат-ни зло-чин-ци. Са-мо у јед-ном се-лу у Ли-ци 50 се-ља-ка је на по-тјер-ни-ци. Ма-сов-но се су-ди-ло у од-сут-но-сти, срп-ска се свје-до-че-ња не ува-жа-ва-ју, или се свје-до-ци кла-сич-ном из-ну-дом за-стра-шу-ју. Тренд „спр-же-не зе-мље” на-ста-вља се у не-ким ре-ги-ја-ма (Ми-ље-вач-ки пла-то, Ме-дач-ки хеп, Ки-ста-ње, око-ли-ца Кни-на, Ла-пац...). За-стра-шу-ју-ће су опо-ме-не и по-ру-ке. У за-пад-ној Сла-во-ни-ји не-ка су се-о-ска на-се-ља за-о-ра-на и за-си-јан храст лу-жњак. Син-таг-ме „мр-тав Ср-бин је нај-бо-љи Ср-бин”, или да „Ср-би ни-су по-ли-тич-ко не-го еко-ло-шко пи-та-ње”, уз стал-но ра-за-ра-ње њи-хо-вих цр-ка-ва, гро-ба-ља и до-мо-ва, ужа-са-ва-ју-ће су по-ру-ке. Не-ка-жње-не.

Хр-ват-ска оне-мо-гу-ћа-ва про-бле-ма-ти-за-ци-ју гра-ђан-ског ра-та. То се нај-бо-ље огле-да у фе-ти-ши-за-ци-ји „Де-кла-ра-ци-је о До-мо-вин-ском ра-ту” у ко-јој до-ка-зу-ју да ни-су из-вр-ши-ли агре-си-ју на Бо-сну.

О свим овим чи-ње-ни-ца-ма по-сто-је број-ни до-ку-мен-ти, упо-зна-те су све ин-сти-ту-ци-је, укљу-чу-ју-ћи и пред-сјед-ни-ка Ре-пу-бли-ке, али уза-луд. Ме-ђу-тим, др-жа-ва се не мо-же кон-сти-ту-и-ра-ти на по-вје-сно не-ка-жње-ном зло-чи-ну. Тра-гич-но је што је др-жа-ва фе-ти-ши-зи-ра-на, зло-чин-ци про-мо-ви-ра-ни и сла-вље-ни, те оза-ко-ње-но за-шти-ће-ни, уна-точ при-зна-ња над-ле-жно-сти ме-ђу-на-род-них кон-вен-ци-ја, као над-за-ко-на, по-себ-но Ме-ђу-на-род-ног су-да за рат-не зло-чи-не. Пси-хо-ло-ги-јом да је про-тив Хр-ват-ске оп-шта за-вје-ра Сви-је-та, сви зло-чи-ни оста-ју не-ка-жње-ни. То је ис-под свих до-са-да-шњих мо-рал-них ври-јед-но-сти.

Пре-ма то-ме, у Ва-шој ар-би-тра-жи у „слу-ча-ју Хр-ват-ске”, же-лио бих да има-те ове из-не-се-не чи-ње-ни-це и крун-ског свје-до-ка про-це-са у то-ку.

С пу-ним по-што-ва-њем и ува-жа-ва-њем, те го-ле-мим на-да-њем да Исти-на са-ма се-би бу-де су-дац, ста-вљам Вам ово до-ку-мен-ти-ра-но свје-до-чан-ство на дис-по-зи-ци-ју. <

(Аутор је професор Свеучилишта у Загребу. Текст је пре-у-зет из књи-ге „Ре-пу-бли-ка Срп-ска Кра-ји-на – Де-сет го-ди-на по-сли-је”, збор-ни-ка ра-до-ва са исто-и-ме-ног на-уч-ног ску-па одр-жа-ног у Бе-о-гра-ду 4. и 5. ав-гу-ста 2005)

Та бела 1	:
-----------	---

ед. бр.

Ра зор е ни објек ти

Број објеката

1.

куће

24.752

2.

домаћински објекти

12.341

3.

задружни домови

182

4.

ам-бу-лан-те

56

5.

цр-кве

78

6.

му-зе-ји

29

7.

гро-бља

181

8.

тр-го-ви-не

325

9.

во-до-во-ди

113

10.

тра-фо-ста-ни-це

96

11.

ин-ду-стриј-ски по-го-ни

167

12.

спо-ме-ни-ци

920

13.

крч-ме

211

14.

за-нат-ске рад-ње

410

15.

скла-ди-шта

118

1.

број по-врат-ни-ка

18.210

2.

број об-но-вље-них ку-ћа

2.734

1.

број по-ги-ну-лих

1.820

2.

број не-ста-лих

3.700

[\(2\) Живјети као човјек, умријети као пас](#)

[\(3\) Варљиво историјско затишје](#)

[\(4\) Координате периферних народа](#)